

INTERCULTURELE GESPREKSVOERING EN CULTUURSENSITIEF WERKEN IN DE HULPVERLENING

Sessie 3: GGZ problematiek vanuit een culturele context

Wat gaan we vandaag doen?

1. Korte terugblik vorige sessie
2. Kennischeck GGZ problematiek
3. Hoe maak ik je signalen bespreekbaar met ouders?
4. Casussen uit de eigen praktijk
5. Oefening d.m.v. een rollenspel

Doelen sessie

Na deze training...

1. Hebben de deelnemers kennis van ADHD problematiek, angst en trauma, gedragsproblemen en ASS zodat zij signalen bij kinderen kunnen herkennen en bespreekbaar kunnen maken.
2. Kunnen de deelnemers een gesprek voeren met de migrantenouders m.b.t. deze problematiek rekening houdend met de cultuurspecifieke aanpak en mogelijke valkuilen.
- 3, Weten de deelnemers hoe zij om kunnen gaan met de emoties van de cliënt en hoe hun eigen emoties de relatie kunnen beïnvloeden.

Huisregels

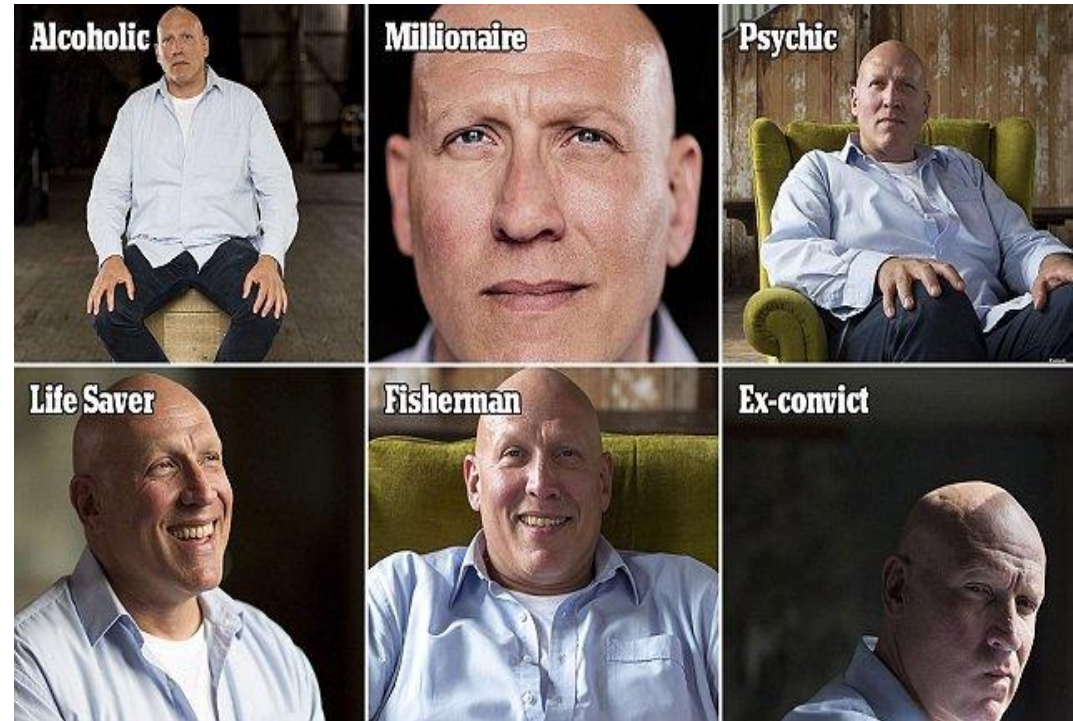
- Zet microfoons uit
- Handje opsteken/ gebruik emoticons op te communiceren
- Koffiekopje

Even terug
komen op vorige
week.

Selectieve waarneming

Interpretatie - houding

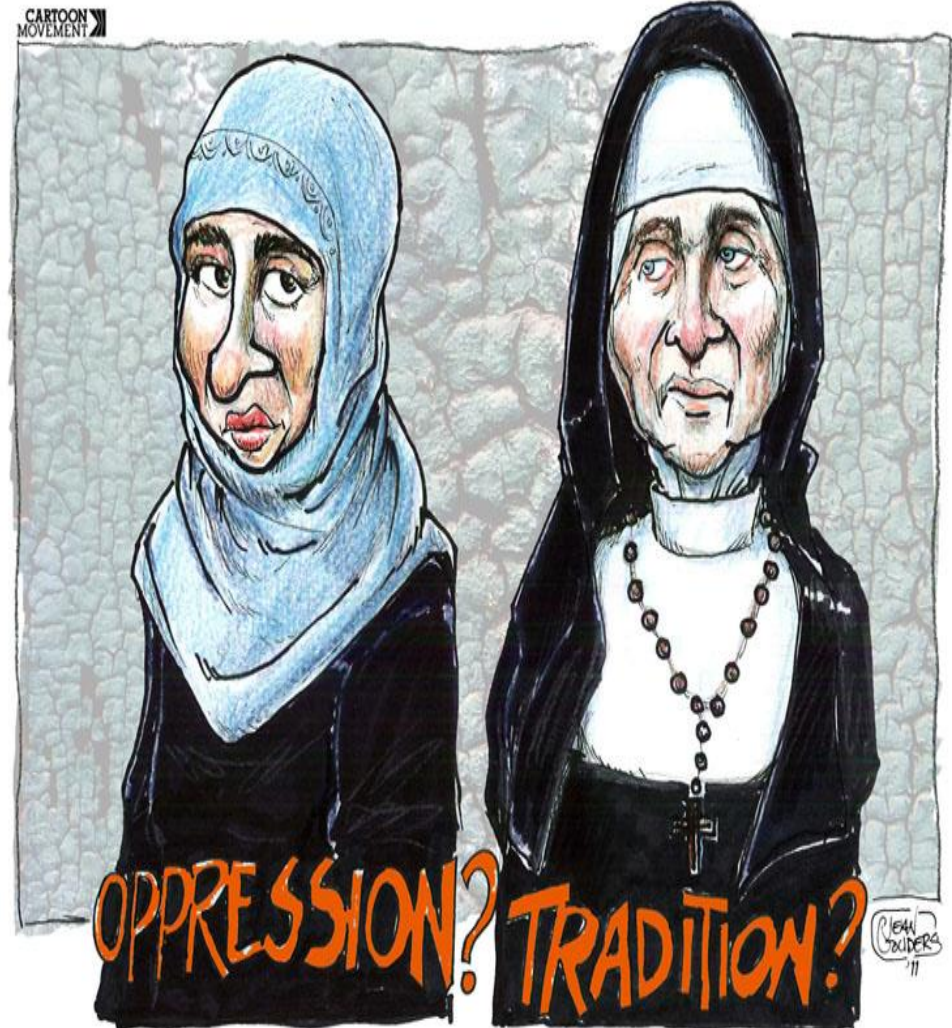

Even terug komen op vorige week.

Selectieve waarneming: ziet alleen de kenmerken van een persoon die 'passen' bij jouw belevingswereld en verwachtingen.

Te snel van waarneming naar **interpretatie** (Hij is.. Zij is..)

Interpretatie bepaalt je **houding** en daarmee ook het verloop van het gesprek. Je gaat op zoek naar feiten die jouw interpretatie bevestigen

GGZ QUIZ!

Huiswerk gemaakt?

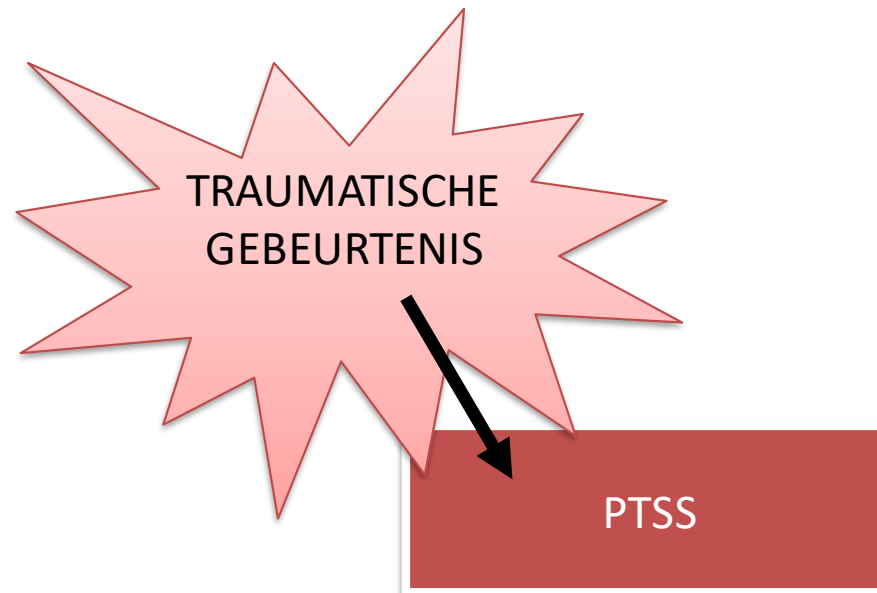
GGZ 0-meting en modules?

Lees de volgende stelling en
schrijf in de chat of de stelling
juist/onjuist is

ONJUIST

JUIST

leder trauma veroorzaakt een
posttraumatische stressstoornis PTSS

ONJUUST

TRAUMATISCHE
GEBEURTENIS

PTSS

Sociale steun
volwassenen

Positieve
familierelaties

Constructieve
tijdsbesteding

bepaalde cognitieve
vaardigheden
competenties

ONJUIST

JUIST

Een behandelvorm voor kinderen met ADHD bestaat altijd uit het aanleren van zelfregulatie- en probleemoplossing strategieën en medicatie

ONJUIST

Medicatie zal niet altijd
toegepast hoeven te worden

ONJUIST

JUIST

Twee op de drie kinderen met ADHD heeft een comorbide psychiatrische aandoening zoals ODD en CD

JUIST

comorbiditeit	ODD	Gedragstoornis	Angst	ASS
ADHD	35-65%	10-50%	8-36%	20-30%

Valkuil?

ONJUIST

JUIST

Om de diagnose ADHD te krijgen moeten de symptomen al aanwezig zijn voor het 12^e levensjaar

JUIST

DIAGNOSE ADHD:

- ✓ DSM4: Syptomen voor 7^e levensjaar
- ✓ DSM5: Symtomen voor 12^e levensjaars

ONJUIST

JUIST

Kinderen met een ASS zijn bijna altijd beneden gemiddeld intelligent

ONJUIST

Vroeger: vooral gediagnosticeerd
bij ontwikkelingsachterstand.
Nu: grotere bekendheid, betere
instrumenten

Jaartal		Percentage v.d. bevolking	Percentage v.h. aantal mensen met autisme	Absolute aantallen	Verstandelijke beperking
1943 - 1995	Klas. Aut.	0,04 -0,05%			
	Totaal	0,1 – 0,15%	100%	±10.000 – 15.000	80%
v.a. 1995	Klas. Aut.	0,04-0,05%			
	Asperger & PDD-NOS	0,2%			
	Totaal	0,25%		± 30.000	
2001	Klas. Aut.	0,08%	14%		± 80%
	Asperger	0,38%	65%		0 %
	PDD-NOS	0,12%	21%		± 50%
	Totaal	0,58%	100%	± 90.000	± 20%
2006	Totaal	1,16%	100%	± 190.000	± 1

ONJUIST

JUIST

Na invoering van de DSM 5 kennen we geen mensen met Asperger meer

ONJUIST

JUIST

Beide zijn waar!

Asperger blijft bestaan bij reeds
gediagnostiseerden.

De DSM 5 maakt echter geen
onderscheidt meer tussen vormen
van autisme

ONJUIST

JUIST

Oppositional Defiant Disorder houdt ondermeer in dat een kind gewelddadig is naar andere kinderen en andere kinderen pest.

ONJUIST

Verschil tussen ODD en CD?

OPOSSITIONAL DEFIANT DISORDER

Niet gewelddadig!

Prikkelbaar, driftig, snel boos

Verzetten tegen regels,

opstandig en ongehoorzaam

Ruzie met volwassenen

Anderen schuld geven van fouten

Moeilijk in de opvoeding

CONDUCT DISORDER

Gewelddadig

Pesten

Gebruik van wapens

Zet aan tot vechten stelen, liegen,

brand stichten

Dwingend in seksueel contact

Geen respect voor rechten,
gedachten en gevoelens ander.

Samenvatting

Signalen per stoornis

Angststoornissen

ADHD

Autisme

Gedragsstoornissen

CASUS 2

Rohan (12) loopt van school naar huis, hij is woest en bedenkt een manier om meester Bob terug te pakken. Rohan was in de klas aan het kletsen en kreeg daarvoor een waarschuwing van de meester, dat vond hij oneerlijk en had met luide stem zich verweerd tegen de waarschuwing. Meester had hem vervolgens de gang opgestuurd. Rohan had de woede in zijn lijf groter voelen worden, hij was het lokaal uitgerend, maar zag onderweg nog zijn kans schoon om Michiel een klap op zijn hoofd te geven. Hij was echt niet van plan om naar meester te luisteren en op de gang te gaan zitten, dus heeft hij de benen genomen.

CASUS 4

Jeffrey zit op zijn bed te mokken, hij wil vandaag niks meer doen. De moeder van Jeffrey had eerder die middag gezegd dat ze naar een feestje gingen, Jeffrey had zich erop verheugd! Toen ze echter bij het feestje aankwamen waren er geen slingers en ballonnen geweest, en in plaats van taart waren er roomsoesjes. Toen moeder vertelde dat ze naar een feestje gingen had Jeffrey deze informatie gekoppeld aan slingers, ballonnen en taart. Nu is Jeffrey boos omdat er geen feest was.

Documentaire Birsen Basar
wat is je opgevallen en wat kun je hieruit
gebruiken in de praktijk?

Bespreekbare maken van de signalen met ouders

Hoe voelen ouders zich?
Eigen ervaringen?

Sterke Kanten

- Microfoons uit.

Bespreekbare maken van de signalen met
ouders

Maar hoe dan wel?

Hoe maak je signalen bespreekbaar met ouders met een migratie achtergrond?

Voorbeeld:

Marokkaanse vader houdt bij
hoog en laag vol dat er kwade
geesten een rol spelen in het
gedrag van zijn kind.

Tips bij communiceren met ouders

- Wees niet bevooroordeeld
- Ga het gesprek aan met ouders vanuit interesse en een open houding
- Veronderstel geen basiskennis geest en lichaam.
- Ga uit van angst en onbegrip m.b.t. GGZ instanties in NL
- Maak tekeningen, gebruik illustraties en voorwerpen en geef concrete voorbeelden over gedrag van kind
- Spreek niet in termen als: “zo doen we het niet hier in Nederland”
- Open vragen stellen en oprechte interesse is een basisvaardigheid voor goede gesprekken.
- Het is in sommige culturen niet beleefd om nee te zeggen. Houd hier rekening mee. Je kan dan beter open vragen stellen.
- En tot slotte:
- Behandel een **ander** zoals **jijzelf behandeld** wilt worden!

5 minuten Pauze

ROLLENSPEL

1. Situatieschets
2. De groep verdeeld in
“Client” en “Hulpverlener”
3. Voorbereiden adhv
rolbeschrijving
4. Gesprek voeren
5. Nabespreken

Situatieschets

- Elias is een 8 jarige jongen van Ghanese achtergrond, opgroeïend bij zijn moeder en oudere broer.
- Elias wordt door school verwezen naar de GGZ ivm mogelijk ADHD kenmerken.
- Hulpverlener gaat in gesprek met moeder om een opening te creëren en haar bereid te vinden hulp samen naar hulp te zoeken

Rollenspel!

Een afgevaardigde uit de groep van “hulpverlener” start het gesprek met een afgevaardigd uit de groep “cliënt”.

Hulpverlener zeg **stop** als je wilt dat iemand anders overneemt.

Nabespreking

- Hulpverlener:
 - hoe ging het?
 - Idee echt contact?
 - Hoe geprobeerd cultuursensitief te handelen?
- Moeder:
 - voelde jij je gehoord/begrepen?
 - Wat vond je prettig/minder prettig?

Tips bij communiceren met ouders

- Wees niet bevooroordeeld
- Ga het gesprek aan met ouders vanuit interesse en een open houding
- Veronderstel geen basiskennis geest en lichaam.
- Ga uit van angst en onbegrip m.b.t. GGZ instanties in NL
- Maak tekeningen, gebruik illustraties en voorwerpen en geef concrete voorbeelden over gedrag van kind
- Spreek niet in termen als: “zo doen we het niet hier in Nederland”
- Open vragen stellen en oprechte interesse is een basisvaardigheid voor goede gesprekken.
- Het is in sommige culturen niet beleefd om nee te zeggen. Houd hier rekening mee. Je kan dan beter open vragen stellen.
- En tot slotte:
- Behandel een **ander** zoals **jijzelf behandeld** wilt worden!

Ghanaian State of mind

- Microfoons uit.

Huiswerk

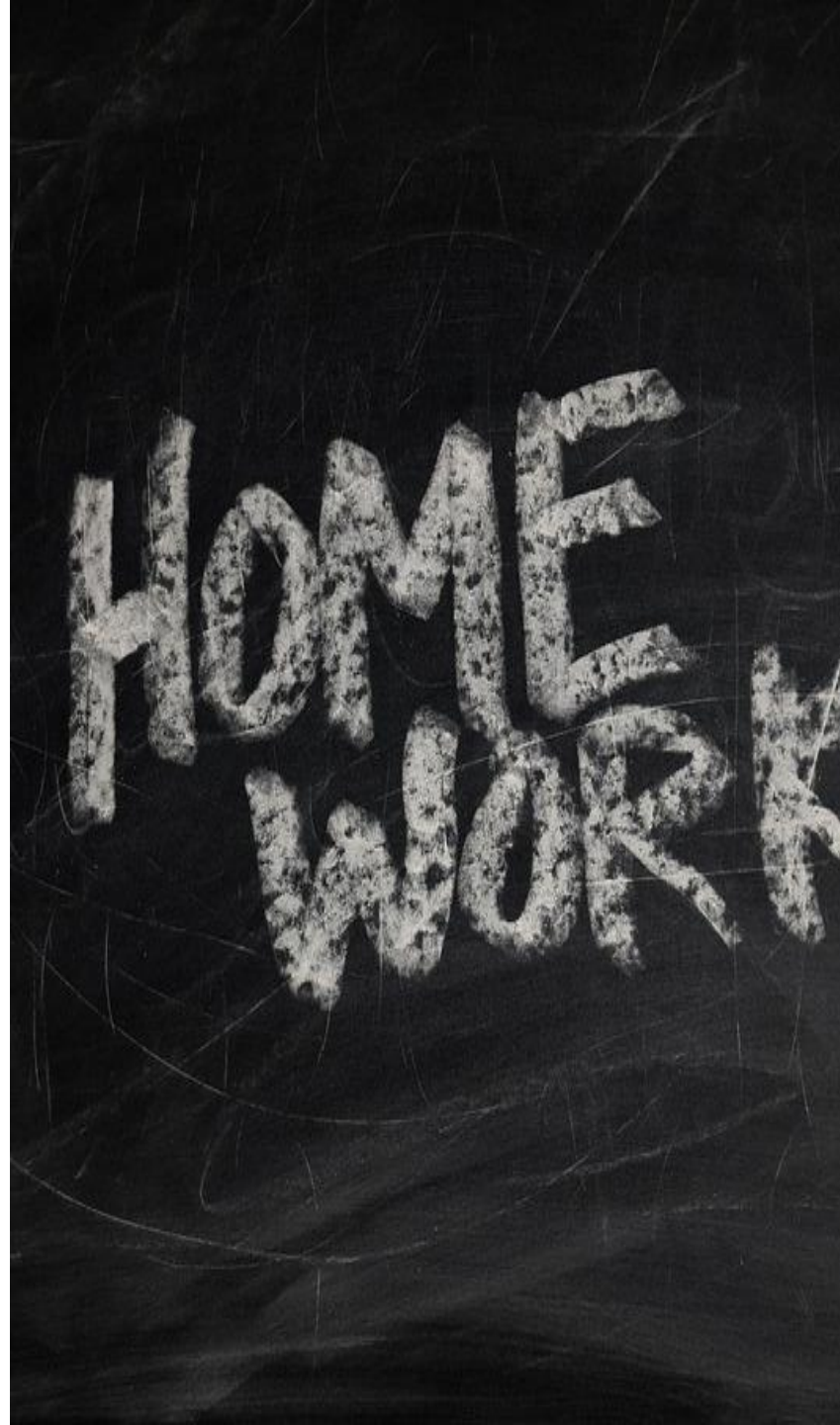
Oefen binnen je eigen praktijk met:

1 het signaleren van gedrag bij kinderen dat mogelijk kan wijzen op GGZ problematiek

2. signalen met migranten ouders te bespreken aan de hand van de gegeven tips

Plus

Literatuur “herkenning van en omgaan met migrantenjeugd van derde landen met een licht verstandelijke beperking” en opdrachten in de online school doornemen.

HOE HEBBEN JULLIE DE SESSIE
ERVAREN?